

# Tegevuspõhine kuluarvestus

Rahvusvahelises käsitluses nimetatame tegevuspõhist eelarvestamist **Performance Based Budgeting (PBB)**.

**Tegevuspõhine kuluarvestus (Activity Based Costing ehk ABC)** arenes välja USAs 1970-1980ndatel aastatel. Tegevuspõhise kuluarvestuse loojateks peetakse Robin Cooper'it ja Robert Kaplan'it, kes avaldasid sellel teemal mitmeid kirjutusi, kus nad väitsid, et traditsiooniline kuluarvestus ei võimalda saada piisavalt täpset infot toodete ja teenuste tegeliku maksumuse kohta ning juhtimisinfo kvaliteedi tõstmiseks on oluline aru saada ja mõõta, kui palju ja milliseid tegevusi on toodete või teenuste loomiseks vaja kasutada.

Kui traditsioonilise kuluarvestuse põhimõtete kohaselt jagatakse üldkulud toodetele ja teenustele mingi ligikaudse proportsiooni alusel, siis tegevuspõhine kuluarvestus analüüsib, milliseid tegevusi ja millises koguses on ühe või teise toote valmistamiseks või teenuse osutamiseks vaja teha ning seejärel kui palju erinevaid ressursse on vaja tegevuste teostamiseks kulutada (ehk milline on iga tegevuse hind). Läbi teenuste osutamiseks hädavajalike tegevuste hinna tuletatakse lõpuks teenuse enda tegelik maksumus. Seega hinnaarvestus lähtub mitte tehtud kulutuste subjektiivsest jagamisest lõpp-produktidele (nagu traditsioonilise kuluarvestuse puhul), vaid sellest, milliseid tegevusi on kauba tootmiseks või teenuse osutamiseks vaja teha ja kui suur on iga tegevuse maksumus.

Traditsioonilise ja tegevuspõhise kuluarvestuse erinevustest ning asutuse kulumudelist ja valitsemisala eelarvemudelist saab lugeda täpsemalt kulumudeli koostamise juhendist.

Kontakt: [aili.armvaart@fin.ee](mailto:aili.armvaart@fin.ee)

Viimati uuendatud 16.09.2025